

— Ви проповідуйте вічну боротьбу між живими? — Це зарварство!.. (і клацають зубами, заїдаючи стерво).

— Вас не кортить встромити носа в гноївку? — Ви ломите єдиний фронт!

— Затикаєте носа перед гіенським сопухом? Ви не шануєте рідних авторитетів!

і виють, і виють, — аж сміх бере!

—

Хоч як лящить те скавуління, та вже наступає світанок. Минає ніч, близиться день, гієни мусять тікати в свої нори, бо на шлях вийдуть люди, з простими, не викривленими хребтами.

Лиш не давати себе оглушити виттям тих стервоїдів. Не боятися їх — і вони хутко навчаться стояти цапки і весело махати хвостом.

З „приємним“ виразом лица. Оскільки щось взагалі у гієни може бути приємне.

Володимир Остапів.

Кольпортерове хожденіє по мукам

(Фейлетон.)

Волинь — нерозгадана країна „найнеможливіших можливостей“, головокружних еволюцій. Сама назва „Волинь“, чи не від цього походить, що колись було тут багато волів, але назва ще й сьогодні „не перестаріла“, бо мимом'яса ви знайдете тут ще поважне число „волів“, для яких ярмо — це життєва потреба. Це вступ, а тепер до річі:

Чи Ви бачили колинебудь заступника українського журналу?..

Отже, коли ви його бачили, то дуже легко буде вам уявити собі мене.

Я є заступником „Вістника“. Моїм тереном ділання є Волинь, вірніше її серце Луцьк. В Луцьку є багато т. зв. інтелігенції, яка виявляє подивугідне зацікавлення українським культурним життям (коли це нічого не коштує), жаль тільки, що „тяжкі часи“, як признають самі волинські громадяне, видають цьому зацікавленню важкі колоди.

Я відчуваю, який погляд повний погорди посилає мені Ви, Шановні Читачі, за ці симпатії до наших бідних волинських громадян, але може факти переконають Вас.

Якраз на сам великий тиждень, щоб тим краще спокутувати свої гріхи, я відложив був своє „хожденіє по мукам“, себто по т. зв. наших післяплатниках. Узброєний в легітимацію, в довжелезний спис довжників і в кам'яну терпеливість, вирушив я гарного ранку в похід, повний надії.

Дрікачим від зворушення пальцем стукаю в двері одного з післяплатників, що перший на списі і мені по дорозі. За дверима різкі кроки.

— Заходьте!

Передомною священник. Здивовано глянули на мене очі зпід сивих брів.

Не надумуючись, „валю“ вивчену перед тим на память фразу:
— Дозвольте представитись. Я вступник „Вістника“. Адміністрація вислала вам...

— Так, так. Я дуже вдоволений, що ви прийшли, бо устно завжди більше скажеш як письмом. Я отримую журнал, це правда, але не в могоу мені платити за нього. Я хотів, було, відіслати, але якось не зібрався. Добре, що ви могтимете передати їм ці дві книжки — (Я з сумом поглянув на ці книжки. З сумом не тому, що одна з них була нерозвинана і поплямлена дещо, бо я розумію, що цікавість це велика сила, а тому з сумом, що це була моя перша і то на самому початку невдача.) — Просіть їх (себто Адміністрацію) від мене, щоб не гнівалися, я дуже радо виписувавби, але такі тяжкі часи.

— Гніватись не будуть напевно — пробую я заспокоїти панотця, а в думці у мене, Боже! який біль над його мізерною долею. Цеж говорить парох і катехит в одній особі. Які то скупі доходи мусять бути. Ні, таки добре я зробив, що не пішов на теологію і синові своєму не дозволю цього робити.

Зі ще меншою відвагою стукаю в інші двері. Тут вже нижчий щабель в духовній гієрархії, вже тільки о. дякон. Але голос і постава величні.

Я знов рецитую своє: „Дозвольте представитись“ і т. д.

— Маєте щастя, що прийшли, а то я бувби написав до Адміністрації „відповідного“ листа. — (У мене за спиною пішов мороз) — І що вони собі справді думають? Тут такі часи, що чоловік дивиться, щоби їсти що було, а вони нас засипують літературою. — (Я мимоволі глянув на черевце о. дякона. Нічого собі. Але це ще нічого не доказує, подумав. Відомо, що люди й з голоду пухнуть) — Тут маєте цю книжку, передайте Адміністрації, я на неї і так навіть не дивився.

Я покловився низько і вийшов хутчій на вулицю, щасливий що так гладко скінчилася пригода.

Правду кажучи, я вже навіть втратив був цілком охоту до продовжування своєї мандрівки, але обовязок великий пан. От і попен-тався дальше, в надії, що може світській братії поводитись краще.

...Леговський стук у двері, і за дверей величне: „заходьте“.

— Пан меценас дозволять (і т. д.)

— Я ніякого „Вістника“ не отримував і нічого про нього не знаю. — (Якийсь хитрий усміх пробіг здвож уст п. меценаса) — А де мені вислано цей „Вістник“?

— До Луцька.

— Але блища адреса?

Я несміло виймаю спис і приглядаюся:

— Вулиця Пілсудського, ч. 25.

— Бачите?! Оце два роки вже минуло, як я звідгіль випроводився. — (Я дивуюсь незарадності луцької почти, що не вміє віднайти місцевого адвоката, який чейже не голка).

— І вони після того висилають ще й упімнення!

— То ви отримали упімнення?

— А вжеж. І яке ще!...

— А на яку адресу? — з дріжачим серцем осмілююся запитати.

— Це ще нічого не доказує, і з цього речення я пізнаю, що на цю саму адресу, що й книжки „Вістника“.

Розмова кінчється „уговою“. П. меценас обіцяє пошукати, може дійсно де найдуться ці книжки.

— Бо це, бачите, річ в тому, що ми теж тримаємо певну лінію. (Мені чомусь вбилося в тямку слово „певну“.) Трудно все виписувати. По друге мені вистарчає фахова література.

По цій розмові пригадалася мені чомусь оборона тої баби, що то її посудили в тому, що вона розбила повичену макітру: „Перш за все я макітру не позичала, по друге макітра була вже і так збита, а по третє:

я макітру віддала цілу". Але всетаки не розуміймо цього влє; може пан мецєнас злє тільки висловився.

А ось щє один доказ вини почти.

— Чи тут живе пан генерал Ікс?

На мене двдвлятьсє очі якоїсь старшої жінки, що тут, здавтьсє, наймичкою служить.

— Ікс так, але генерал? Піду запитаю.

Я перелякався, що може за низько затитулував, а від цього теж вислід справи залежить. Переглядаю спис: таки генерал. Але ось і пан дому.

— Дозвольте представитись (і т. д.)

— Я не знаю, панове: що ви від мене хочете? Я сьгодні отримав теж якесь упізнєння, та „Вістника“ я й у вічі не бачив... Але й упізнєннєж...

Йому перериває якийсь пискливий голос:

— Ето дерзстьє... Ето совсем не інтелігентная публіка... І какой он вам генерал?...

Чую в повітрі грізну авантуру і тричі проклинаю цього урядника, що допустив до того, щоб шановний громадянин отримав раніше упізнєння, як саму книжку, що про неї мова в тому упізнєнні.

В мойому списі післяплатників бувший кандидат в послї УНДА, який в розмірно недовгїм часі перейшов карколомну еволюцію поглядів, у висліді якої добився почести маїстрацького лавника. Я знаю, що ви в легковажєннєм поставитесь до цєї почести тому, що вона „маїстрацька“. Але запевняю вас, що колись легше було до царя, чи до найяснішого пана цїсаря дістатись на авдїєнцію, чим до такої риби. Мельдуося і вхожу.

— Дозвольте представитись (і т. д.)

Ввічлива усмішка.

— Прошу сідати, я пошукаю між книжками.

Він не буде виписувати журналу (чи теж з огляду на тяжкі часи, не казав), але книжку зверне, якщо знайде її.

— Чи не моглаб ви зайти завтра?

— Але-ж могу, очевидно.

Щє одна ввічлива усмішка і я знов на вулиці.

На другий день знов мельдуося, але вже тільки через возьного дістаю відповідь, що „пан радца забув“. І не дивуюся: за працею можна забути про таку дрібничку.

Прихожу щє через день і знов мельдуося. Та сама історія, що й другого дня, тільки відповідь „возьного“ більше рішуча: „пан радца не має тої книжки“.

Цїлком зрозуміле. Щож винєн „пан радца“, що книжка не найшлася? Але добра воля була, бодай на словах.

Вихожу і йду на слїдуючу адресу. Стук. „Заходьте!“, „Дозвольте представитись“, і т. д.

(Дальше — як на початку фейлетону).

Луцьк, в квітні 1933.

М. Л.

З прєсового фільму

В органі львівських фарисєїв і саддукеїв читаємо: що Шевченко „помиляеться, коли співає з жаром і ненавистю“ про Петра та Катєрину. Бо „та Україна так страшно розпустила була дітєй своїх, що вже нікому життя на тій Україні не було від харцїзяттва дітєй її, котрих на рєштї муєв хтось чужий взяти в руки“ (Нова Зоря, 30. IV. підкр. наше М. Л.) ...Тут теж довідуємося, що січові козаки „не оставили по собі нічого крім пісєнь про Мамає та інших пьаниць непро-